

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-531/17-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola Brandýs nad Orlicí, okres Ústí nad Orlicí
Sídlo	Tyršova 374, 561 12 Brandýs nad Orlicí
E-mail právnické osoby	skolka@mesto-brandys.cz
IČ	75015358
Identifikátor	600103099
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lenka Strašáková
Zřizovatel	město Brandýs nad Orlicí
Místo inspekční činnosti	Tyršova 374, 561 12 Brandýs nad Orlicí
Termín inspekční činnosti	16. – 18. 5. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV).

Charakteristika

Mateřská škola Brandýs nad Orlicí, okres Ústí nad Orlicí (dále škola) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny-výdejny. Její provoz je celodenní od 6:00 do 16:00 hodin. Úplata za předškolní vzdělávání činí 350 Kč měsíčně.

Vzdělávání probíhá na základě ŠVP PV *S Kostkáčkem za poznáním* ve třech věkově smíšených třídách. Ke dni inspekce zde bylo zapsáno 59 dětí, z toho 13 v posledním ročníku před nástupem do 1. ročníku základní školy a tři děti s odkladem povinné školní docházky. Do školy dochází jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami a jedno dítě s odlišným mateřským jazykem.

Škola sídlí v klidné části města. Její umístění v blízkosti přírody (les, louky) a zároveň s dobrou dostupností centra města umožňuje dětem rozvíjení různorodých dovedností, a to motorických i poznávacích.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka splňuje předpoklady dané právními předpisy. Vzhledem k velikosti školy si většinu povinností souvisejících s organizací, provozem i vzdělávacím procesem ponechala ve své kompetenci. Má zpracovanou koncepci i vizi vývoje školy. Snaží se vytvářet ovzduší vzájemné důvěry, podporuje tvořivou samostatnou práci. Průběh výchovně vzdělávací činnosti sleduje prostřednictvím hospitací, její závěry jsou konkrétní. Probíhají i další kontrolní a hodnotící činnosti, jejichž výsledky jsou postupně zohledňovány. Dokumentace je vedena ve stanoveném rozsahu. V některých písemnostech (školní řád a školní matrika) byly zjištěny dílčí formální nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Třídní knihy obsahovaly občas neúplné zápisy, které snižovaly průkaznost naplňování učiva a očekávaných výstupů ze všech vzdělávacích oblastí.

V rámci obměny pedagogického sboru ředitelka sestavila tým, který s ní sdílí představu o směřování školy. Současný stav, kdy od prosince 2016 pracují ve třech třídách pouze čtyři učitelky, však není optimální. Děti z různých tříd jsou často spojované či rozdělované, což nepřispívá k jejich pohodě a pocitu sounáležitosti. Tato organizace je i z hlediska vyučujících náročnější, a to jak v oblasti přípravy, tak i realizace vzdělávacího procesu. Pozitivem je, že s integrací dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pomáhá pedagogická asistentka. Vedením je podporováno rozšiřování odborných znalostí pedagogů formou dalšího vzdělávání. Zvolená témata zohledňují potřeby školy, ale přihlíženo je i k zájmu jednotlivců. Jednání pedagogické rady probíhají pravidelně, řešeny zde jsou organizační a provozní záležitosti, v menší míře otázky týkající se vzdělávací činnosti školy. Každodenní setkávání všech zaměstnanců ale umožňuje operativně řešit případné problémy. Vyučující působí jako soudržný tým, předávají si zkušenosti, vyhodnocují účinnost nových metodických postupů. Školní klima se projevuje dobrými vztahy mezi zaměstnanci navzájem i mezi pedagogy a dětmi. Vnitřní prostory jsou esteticky upravené a čisté, výzdoba je realizována zejména výtvy dětí.

Spolupráci se zřizovatelem, která je založená především na zajišťování bezproblémového chodu školy a na vytváření potřebných materiálních podmínek, hodnotí ředitelka kladně. Prostředí školy je neustále zlepšováno a modernizováno. V předcházejícím období byly kompletně rekonstruovány umývárny a WC pro děti, což pozitivně ovlivnilo celkovou atmosféru tříd. Vyměněna byla také podlahová krytina, obnoven dětský nábytek ve dvou třídách (ve třetí je starý, opotřebovaný a již neestetický). Nákup nových lehátek a ložního

prádla zvýšil komfortnost odpoledního odpočinku dětí. Ve třídách je vše uspořádané, většinou dětem volně dostupné. Průběžně jsou inovovány a pořizovány hračky a didaktické pomůcky. Méně pozornosti je zatím věnováno potřebám k pozorování a experimentování. Také dětské knihovny obsahují menší množství volně dostupných titulů, zpravidla je zde nabídka pouze knížek a časopisů souvisejících s probíraným tématem. Investováno je také do školní jídelny-výdejny a do zázemí pro zaměstnance.

Stravování je zajišťováno ve školní jídelně-výdejně, dováženo je z jídelny místní základní školy. Ředitelka uvedla, že v této oblasti probíhají intenzivní rozhovory s vedením základní školy, protože skladba a někdy i chuť a estetika pokrmů nesplňují očekávání a požadavky školy, což je v souladu i se zjištěním inspekčního týmu. Při vzdělávání a činnostech s ním souvisejících je zajišťována ochrana dětí. Přiměřenou formou jsou seznamovány se zásadami bezpečného chování v prostředí školy i mimo něj. Jejich fyzická zdatnost a obratnost je rozvíjena při pobytu na školní zahradě a na vycházkách do okolí. Do školní zahrady jsou pořizovány nové herní prvky, přesto je potřeba větší revitalizace evidentní. Ředitelka tuto situaci řeší ve spolupráci se zřizovatelem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování pedagogického procesu vycházelo ze ŠVP PV, který je rozpracován do třídních vzdělávacích programů, na jejichž základě si učitelky připravují podrobné plány konkrétních aktivit na jednotlivé týdny. Vzhledem k nastavené organizaci vzdělávání probíhají jednou týdně setkání všech pedagogů zaměřených na téma, které bude následně realizováno ve všech třídách. Vzdělávací obsah je uspořádán do integrovaných bloků, které jsou logicky a námětově propojené. Ne vždy je ale počítáno s tím, že učební aktivity budou probíhat zejména na základě vlastního výběru a zájmu dítěte, minimálně jsou plánované činnosti diferencované podle věku dětí, zohledňovány nejsou všechny vzdělávací oblasti. Vyhodnocování týdenních programů je prováděno pravidelně a závěry jsou dále zohledňovány.

Ve sledovaných činnostech v průběhu dne bylo pro děti zajišťováno vhodné prostředí pro vytváření základů klíčových kompetencí. Uplatňovaný pedagogický styl byl sympatizující, projevoval se partnerskou komunikací. Při ranních činnostech většina dětí uskutečňovala vlastní herní aktivity - hlavně manipulační a konstruktivní hry, při kterých uplatňovaly fantazii a manuální zručnost. Při námětových hrách docházelo k rozvoji prosociálních vztahů a vzájemné spolupráci. Vhodnou formou byly děti vedeny k šetrnému zacházení s hračkami i respektování pravidel pro jejich uložení. Součástí denního programu byly zdravotně preventivní pohybové chvilky, kterých se děti aktivně účastnily. Příjemná atmosféra a zařazené pohybové hry jim přinášely radost a uspokojení. Při řízených činnostech si děti vytvářely základní povědomí o širším přírodním i společenském prostředí. Zapojení dětí však nebylo vždy postaveno na vnitřní motivaci, neboť učitelky opomíjely možnost jejich svobodného rozhodování, uplatňované metody a formy práce nerespektovaly vždy v dostatečné míře zvláštnosti dětí předškolního věku. Také diferenciací nároků byla zaznamenána ojediněle. Součástí všech aktivit byl rozvoj matematických dovedností, orientace v základním počtu do deseti, rozlišování barev, orientace v prostoru. Občas kladené problémové otázky rozvíjely u dětí kompetence k řešení problémů. Po celý den bylo většinou učitelek uplatňováno pozitivní hodnocení (verbální i neverbální), které mělo motivační charakter, v malé míře však byly děti vedeny k reflexi a sebehodnocení. Způsob stravování přispíval k podpoře samostatnosti a sebeobsluhy. Při všech činnostech byly rozvíjeny schopnosti dětí chovat se prosociálně, byly vedeny ke vzájemné spolupráci a ohleduplnosti.

Pozornost je ve škole věnována také rozvoji řeči dětí. Součástí pedagogické diagnostiky je i vyhledávání dětí s poruchami řečových a komunikačních dovedností, jejichž rodičům jsou doporučovány služby dalších odborníků. Zpravidla každý den probíhá ve všech třídách skupinová logopedická prevence. Vzdělávací nabídku dále doplňují kroužky hry na zobcovou flétnu a dětská jógy, které jsou vedené učitelkami školy a poskytované zdarma. Děti mají také možnost účastnit se předplaveckého výcviku a lyžování (zajišťováno je externě).

Pro vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je na základě doporučení z odborných vyšetření vyhotoven plán jeho rozvoje. Velkým přínosem je přítomnost pedagogické asistentky, která se dítěti věnuje, a to buď ve skupině společně s ostatními dětmi, nebo individuálně.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola podporuje rozvoj osobnosti dětí, směřuje k naplňování klíčových kompetencí. Pedagogické pracovnice získávají informace o výsledcích vzdělávání jednotlivých dětí i informace o jejich pokroku ve vzdělávání na základě jejich projevů. Výsledky jsou registrovány, zaznamenávány většinou dvakrát za rok. Získané údaje jsou ale jen minimálně využívány při plánování vzdělávacího procesu a k přípravě individuálně zacílené vzdělávací nabídky. Pro děti s odkladem povinné školní docházky i pro dítě se speciálními potřebami jsou zpracovány plány jejich rozvoje, ale není zřejmé, jak jsou naplňovány, neprobíhá jejich záměrné vyhodnocování.

V průběhu dne se děti projevovaly přirozeně, většinou se aktivně zapojovaly do činností. V rámci svých možností dosahovaly potřebných dovedností souvisejících s vytvářením požadovaných kompetencí. Vhodnými prostředky byl podporován rozvoj matematické, sociální a jazykové gramotnosti, manipulačních dovedností. Děti prokázaly, že mají dostatek poznatků z nejrůznějších společenských oborů. Pevná organizace činností však v některých případech neumožňovala reagovat na aktuální potřeby a možnosti jednotlivých dětí, ne vždy byla respektována zásada diferenciací podle věkových a individuálních potřeb dětí a princip jejich aktivní spoluúčasti. Ve styku s dospělými i s dětmi byla dodržována základní pravidla společenského chování (pozdravit, poděkovat, poprosit), vzájemná komunikace probíhala bez zábran. Přiměřeně věku a osobním možnostem uměly děti vést rozhovor, zformulovat myšlenky a vyjadřovat se ve větách. Velmi dobrých výsledků dosahovaly v sociální oblasti - přirozeně se přizpůsobovaly stanoveným pravidlům, respektovaly potřeby druhých, dělily se o hračky a pomůcky, spolupracovaly. Starší bezprostředně reagovaly na potřeby mladších a pomáhaly jim. Při stolování projevovaly velkou samostatnost v sebeobsluze, děti udržovaly čistotu, starší si samostatně nalávaly polévku a pití, používaly příbor. V oblasti základních matematických představ se děti orientovaly v číselné řadě v rozsahu první desítky, poznaly více – méně – stejně, používaly základní časové pojmy. Při pohybových činnostech zvládaly základní dovednosti a prostorovou orientaci, vědomě napodobily jednoduchý pohyb podle vzoru.

Škola klade důraz na komunikaci a spolupráci s rodiči dětí. Ti mají možnost využívat denního kontaktu i plánovaných konzultací s pedagogy. Zákonní zástupci se aktivně účastní činnosti školy (vánoční a jarní besídka, Aktovkový den, sběr druhotných surovin aj.). Vedení školy velmi pozitivně hodnotí spolupráci se zřizovatelem i s dalšími partnery (městská knihovna, hasiči, mateřské školy v Chocni). Přínosné jsou kontakty s místní základní školou – organizovány jsou společné akce, uskutečňovány návštěvy dětí, zjišťována je úspěšnost dětí při přechodu na vyšší stupeň vzdělávání apod. Využitím

vnějších kontaktů obohacuje škola svoji programovou nabídku, zajišťuje také exkurze a pořádá výlety.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Průběžně dochází ke zlepšování materiálních podmínek školy, zejména rekonstrukce umývárny a WC pro děti a obměna nábytku ve dvou třídách měla pozitivní vliv na celkovou atmosféru tříd a přispěla ke zvýšení funkcionality i estetičnosti těchto prostor,
- přetrvává méně systematické směřování k naplňování všech klíčových kompetencí a malá diferenciací vzdělávací nabídky s ohledem na věkové a individuální potřeby dětí.

Silné stránky

- Zájem ředitelky školy o vytváření vhodných materiálních podmínek pro vzdělávání dětí i zázemí pro zaměstnance školy, které má pozitivní vliv na vzájemné vztahy i celkovou atmosféru ve škole.

Slabé stránky

- Organizace přímé pedagogické činnosti není nastavena s ohledem na zajištění optimální pedagogické péče o děti se zřetelem k jejich psychosociálním potřebám (čtyři učitelky na tři třídy),
- vzdělávací nabídka není vždy založena na vlastním výběru a aktivitě dětí, pouze ojedinele je diferencovaná s ohledem na věkové složení kolektivu,
- systematicky nejsou využívány výsledky pedagogické diagnostiky k zacílené individualizované vzdělávací nabídce.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zajistit optimální pedagogickou péči o děti, respektovat jejich psychosociální potřeby (např. navýšením počtu pedagogických pracovníků nebo snížením počtu tříd ve škole),
- plánovat a organizovat vzdělávací nabídku tak, aby výběr činností probíhal více na základě zájmu dětí, důsledně zařazovat všechny vzdělávací oblasti,
- diferencovat vzdělávací nabídku s ohledem na věkové složení dětského kolektivu a individuální potřeby jednotlivců, využívat výsledky pedagogické diagnostiky,
- zefektivnit zápisy do třídních knih tak, aby více zachycovaly integrovaný systém vzdělávání a rozvoj všech kompetencí,
- vést děti k základní sebereflexi a k sebehodnocení.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřská škola Brandýs nad Orlicí, okres Ústí nad Orlicí ze dne 10. 8. 2010, účinná od 1. 9. 2010
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 4. 8. 2016, čj. KrÚ 57278/2016 s platností od 4. 8. 2016
3. Jmenování na pracovní místo ředitelky Mateřské školy Brandýs nad Orlicí, okres Ústí nad Orlicí ze dne 20. 6. 2013, s účinností od 1. 8. 2013
4. Školní matrika – školní rok 2016/2017
5. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání – pro školní rok 2016/2017
6. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání (diagnostické záznamy)
7. Záznamy z hospitací – školní rok 2016/2017
8. Třídní knihy – školní roky 2016/2017 a 2015/2016
9. Přehled docházky – školní roky 2015/2016 a 2016/2017
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *S Kostkáčkem za poznáním*, platný od 1. 9. 2012, s poslední aktualizací k 1. 1. 2017
11. Školní řád s účinností od 1. 1. 2017
12. Dokumentace k bezpečnosti
13. Kniha úrazů s posledním záznamem ze dne 20. 3. 2017
14. Doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
15. Organizační řád mateřské školy účinný od 12. 9. 2007
16. Pokyn ředitelky mateřské školy k minimálnímu standardu bezpečnosti účinný od 28. 4. 2015
17. Rozpis přímé pedagogické činnosti – školní rok 2016/2017
18. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní roky 2015/2016 a 2016/2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Milena Pokorná, školní inspektorka

Milena Pokorná v. r.

Mgr. Petra Holánková, školní inspektorka

Petra Holánková v. r.

Bc. Dagmar Masopustová, kontrolní pracovnice

Dagmar Masopustová v. r.

V Pardubicích 7. června 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Lenka Strašáková, ředitelka školy

Lenka Strašáková v. r.

V Brandýse nad Orlicí 14. června 2017